

gunningen worden verleend. Het bestemmingsplan kent echter voor het afgraven van bodem-materiaal een uitzondering voor de bovenste laag tot 0,5 meter diep. Dat is hier het geval.

Voor deze afgraving is dan ook geen aanlegvergunning vereist, ergo deze afgraving is niet in strijd met het bestemmingsplan. Gedeputeerde staten hadden dit niet onderkend en hebben de vergunning geweigerd omdat er geen aanlegvergunning was verleend.

De vertegenwoordiger van het college van burgemeester en wethouders probeert het tijdens de zitting nog op een andere manier, door aan te geven dat er in het verleden al een aanlegvergunning was verleend voor het maken van een geluidswal. Kennelijk impliceert dat volgens hem ook het ontgraven van de bovengrond. Volgens vaste jurisprudentie ziet de Ontgrondingenwet uitsluitend op het tijdelijk dan wel permanent verplaatsen van bodemmateriaal. Niets meer of minder. Het maken van een geluidswal valt hier niet onder. Dat betekent niet dat er voor dit soort werkzaamheden altijd een ontgrondingenvergunning is vereist. In de regel hebben alle provincies in hun provinciale ontgrondingenverordening een vrijstellingsregeling opgenomen voor grondverzet bij het realiseren van bouwwerken. Het maken van een geluidswal is kennelijk (nog) niet in de ontgrondingenverordening van de provincie Fryslân opgenomen. Deze werkzaamheden zijn overigens ook niet opgenomen in de vrijstellingsregeling die straks onder de Omgevingswet gaat gelden (artikel 14.1 Bal).

H.S. de Vries

Ontgrondingen / Milieueffectrapportage

14

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

15 november 2016, nr. 201603381/1/R4,
ECLI:NL:RVS:2016:3152

(mr. Van Diepenbeek, mr. Van den Broek, mr. Minderhoud)

Noot H.S. de Vries en G.A.J.M. Hoevenaars

Mer-plicht. Ontgrondingen. Winning oppervlakte-delfstoffen. Functionele ontgraving.

[Wm art. 7.28 lid 1; Bijlage Besluit m.e.r. art. onderdeel C, categorie 16.1]

Op 15 november 2016 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een mondelinge uitspraak gedaan op een beroep tegen het verlenen van een ontgrondingenvergunning voor het ontgronden van voormalige landbouwpercelen ten behoeve van herstel van natuurwaarden in het natuurgebied De Maashorst. Appellant is van mening dat ten onrechte geen milieueffectrapport is opgesteld ten behoeve van deze ontgraving.

De Afdeling overweegt dat in onderdeel C, categorie 16.1 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage onder meer als activiteit is aangewezen de winning van oppervlakte-delfstoffen uit de landbodem in het geval de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 25 hectare of meer. In kolom 4 is als m.e.r.-plichtig besluit aangewezen een vergunning als bedoeld in artikel 3 van de Ontgrondingenwet.

In het betreden besluit is een ontgraving van 53,4 ha vergund. Binnen deze oppervlakte zal het maaiveld maximaal 40 cm worden afgegraven. Hierbij komt ongeveer 100.000 m³ grond vrij die zal worden afgevoerd. Vast staat dat hoewel de drempelwaarde van onderdeel C, categorie 16.1 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is overschreden, er geen MER is gemaakt.

GS van Noord-Brabant geven aan dat geen MER behoefde te worden gemaakt omdat de ontgraving natuurontwikkeling tot doel heeft. De Afdeling overweegt dat uit voormeld onderdeel van de bijlage bij het Besluit m.e.r. noch uit enige andere wettelijke bepaling volgt dat voor het antwoord op

de vraag of een MER moet worden gemaakt het doel van de activiteit van belang is. De Afdeling neemt hierbij in aanmerking dat de strekking van het Besluit m.e.r., namelijk het in kaart brengen van eventuele aanzienlijke milieugevolgen van een activiteit, zich niet verdraagt met het door het college bepleite standpunt dat het oogmerk van de activiteit van doorslaggevend belang zou zijn. De Afdeling concludeert dat voorafgaand aan de aanvraag een MER had moeten worden gemaakt. De aanvraag had buiten behandeling moeten worden gelaten.

PROCES-VERBAAL van de mondelinge uitspraak (artikel 8:67 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb)) in het geding tussen:

de vennootschap onder firma [appellante] (hierna: de vennootschap), gevestigd te Schaijk, gemeente Landerd, waarvan de vennoten zijn [vennoot A] en [vennoot B], beiden wonend te Schaijk, gemeente Landerd, appellante, en het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant, verweerder.

Openbare zitting gehouden op 15 november 2016 om 10:00 uur.
(...;red.)

Verschenen:
(...;red.)

Tegen dit besluit heeft de vennootschap beroep ingesteld.

De Afdeling
I. verklaart het beroep gegrond;
II. vernietigt het besluit van het college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant van 22 maart 2016;

Daartoe overweegt zij het volgende.

1. De vennootschap betoogt dat ten onrechte geen milieueffectrapport (hierna: MER) is opgesteld en bij de aanvraag is overgelegd.

1.1. Het college stelt dat het beroep in zoverre niet-ontvankelijk moet worden verklaard, omdat de vennootschap in haar zienswijze niet heeft gewezen op het ontbreken van een MER.

1.2. Binnen de door de wet en de goede processorde begrensde mogelijkheden, staat geen rechtsregel eraan in de weg dat bij de beoordeling van het beroep gronden worden betrokken die na het nemen van het bestreden besluit zijn aangevoerd en niet als zodanig in de uniforme openbare voorbereidingsprocedure met betrekking tot het desbetreffende besluitonderdeel naar voren zijn gebracht.

In haar zienswijze keert de vennootschap zich tegen de vergunningverlening. Artikel 6:13 van de Awb staat er daarom niet aan in de weg dat de vennootschap in beroep andere beroepsgronden en argumenten aanvoert dan in de zienswijze. Er bestaat dan ook geen aanleiding om het beroep in zoverre niet-ontvankelijk te verklaren.

1.3. In onderdeel C, categorie 16.1, van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna: bijlage Besluit m.e.r.) is onder meer als activiteit aangewezen de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem in het geval de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 25 hectare of meer. In kolom 4 is als m.e.r.-plichtig besluit aangewezen een vergunning als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Ontgrondingenwet.

1.4. In het bestreden besluit is een ontgroning van 53,4 hectare vergund. Binnen deze oppervlakte zal het maaiveld maximaal 40 cm worden afgegraven. Hierbij komt ongeveer 100.000 m³ grond vrij die zal worden afgevoerd. Vast staat dat hoewel de drempelwaarde van onderdeel C, categorie 16.1, van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is overschreden, er geen MER is gemaakt.

In het bestreden besluit heeft het college zich op het standpunt gesteld dat ondanks de overschrijding van de drempelwaarde geen MER behoefde te worden gemaakt, omdat de ontgroning natuurontwikkeling tot doel heeft. De Afdeling volgt dit standpunt niet. Daartoe overweegt de Afdeling dat uit voormeld onderdeel van de bijlage bij het Besluit m.e.r. noch uit enige andere wettelijke bepaling volgt dat voor het antwoord op de vraag of een MER moet worden gemaakt het doel van de activiteit van belang is. De Afdeling neemt hierbij in aanmerking dat de strekking van het Besluit m.e.r., namelijk het in kaart brengen van eventuele aanzienlijke milieugevolgen van een activiteit, zich niet verdraagt met het door het college bepleite standpunt dat het oogmerk van de activiteit van doorslaggevend belang zou zijn.

De conclusie is dat voorafgaand aan de aanvraag een MER had moeten worden gemaakt. Nu deze niet is gemaakt en evenmin een afschrift is overgelegd van een ontheffing om een MER te maken, had het college de aanvraag buiten behandeling moeten laten. Door een inhoudelijke beslissing te nemen op de aanvraag, heeft het college gehandeld in strijd met artikel 7.28, eerste lid, van de Wet milieubeheer.

Het betoog slaagt.

2. Gelet op het vorenstaande laat de Afdeling de overige beroepsgronden buiten inhoudelijke bespreking.

NOOT

Een langlopende kwestie in de m.e.r.-ontgrondingenpraktijk is met deze heldere mondelinge uitspraak eindelijk opgelost: is het doel van een project relevant voor de vraag of een m.e.r. moet worden gedaan? Die vraag beantwoordt de Afdeling ontkenkend.

Het draait allemaal om de interpretatie van onderdeel C, categorie 16.1 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. Hierin is bepaald dat als activiteit voor een m.e.r.-plicht is aangewezen de ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouwminnen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem indien de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 25 hectare of meer. Overigens gold tot 2008 de m.e.r.-plicht voor de winning van oppervlaktedelfstoffen vanaf 100 ha. Ten gevolge van de wijziging in 2008 is die grenswaarde teruggebracht naar 25 ha. Een ontgrondingvergunning als bedoeld in de Ontgrondingenwet is aangewezen als het m.e.r.-plichtige besluit. Ingevolge onderdeel D, categorie 16.1 geldt een formele m.e.r.-beoordelingsplicht voor dezelfde activiteit indien deze betrekking heeft op een oppervlakte van 12,5 hectare of meer. Het is belangrijk hierbij op te merken dat het woord 'dagbouwmin' niet alleen betrekking heeft op grote steengroeves die in Nederland weinig voorkomen, maar betekent dat in het daglicht (dus niet onder de grond) mineralen (waaronder bodem, zand, grind en klei) worden ontgraven. In de ontgrondingenpraktijk wordt vaak onderscheid gemaakt tussen ontgrondingen ten behoeve van de winning van oppervlaktedelfstof-

fen, zoals zand, klei, grind en turf enerzijds en functionele ontgrondingen ter realisering van een bepaald doel, zoals ontgrondingen in het kader van bouwwerkzaamheden, het creëren van ecologische verbindingzones, of zoals in casu, het maken van een geluidswal anderzijds. Bij functionele ontgrondingen is vaak ook de winning van oppervlaktedelfstoffen een belang dat meespeelt. In enkele eerdere uitspraken leek de Afdeling voor dit onderscheid wel gevoelig. In de uitspraak ABRvS 13 oktober 2004, nr. 200400984/1 was het doel van deze ontgronding het afplaggen van een terrein om het terrein deels te ontwikkelen tot vochtige dan wel natte heide en deels tot berkenbroekbos of vochtige eiken-berken bossen. Volgens de Afdeling is er geen aanleiding om hiervoor een MER te laten opstellen, omdat de ontgronding niet ziet op de winning van oppervlaktedelfstoffen en evenmin op een gebied van 100 ha of meer.

In ABRvS 13 juli 2005, nr. 200408576/1, is het doel van de ontgronding het afgraven tot maai-veldhoogte van het 3,5 meter hoge dreeflichaam van de Bijlmerdreef in Amsterdam. Bij de beoordeling van deze aanvraag is gebruik gemaakt van het MER dat enkele jaren eerder is opgesteld voor de besluitvorming over het bestemmingsplan "De Nieuwe Bijlmer". Het afgraven van de dreeflichamen is naar het oordeel van de Afdeling geen m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteit, maar uit de uitspraak blijkt niet waarom dat het geval is. In de uitspraak wordt alleen nog opgemerkt dat de verlaging slechts een klein deel van de wijk betreft, waardoor het voor de hand ligt dat de grens van 100 ha zeker niet wordt overschreden. In 2005 bestond nog niet de verplichting om ook onder de drempelwaarde te kijken of aanleiding bestaat een MER op te stellen.

In ABRvS 24 april 2013, nr. 201207184/1, maakt de vergunde ontgronding onderdeel uit van de integrale Gebiedsuitwerking Heukelomsebeek. Aanleiding is de voorgenomen peilopzet in de Maas, waardoor vernatting optreedt. Daardoor kan landbouwgrond niet meer worden gebruikt en is besloten deze als natuurgebied in te richten. Het betreft hier twee kleine ontgrondingen van 5 respectievelijk 6,4 ha die geen onderlinge samenhang vertonen.

Allereerst concludeert de Afdeling dat de oppervlakten aanmerkelijk onder de drempelwaarden liggen die in het Besluit m.e.r. zijn opgenomen.

Daarnaast overweegt de Afdeling dat de voorziening, op grond van de provinciale Ontgrondingenverordening Limburg vergunningvrije, ontgrondingen zien op de aanleg van vennen en niet op de winning van delfstoffen als bedoeld in categorie 16.1 van onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r.

Ook merkt de Afdeling nog op dat er evenmin aanleiding is te twifelen aan het standpunt dat er verder geen vergunningplichtige ontgrondingen in het betrokken gebied zijn voorzien.

Een vergelijkbare opvallende redenering is te vinden in ABRvS 9 april 2014, nr.

201308340/1/R4, ECLI:NL:RVS:2014:1267, «JM» 2014/78, m.nt. Hoevenaars. Het college van gedeputeerde staten van Gelderland had een ontgrondingvergunning verleend voor de afgraving van door agrarisch gebruik verrijkte bovengrond tot het oorspronkelijke peil van de voorheen aanwezige natte laagte. Hierbij wordt tussen de 30 en 90 cm diep ontgraven over een oppervlakte van 2,25 hectare. Het doel van de ontgronding is natuurontwikkeling. Volgens de Afdeling heeft de bestreden vergunning niet de winning van oppervlakedelfstoffen, maar natuurontwikkeling ten doel. Het valt op dat de Afdeling vervolgens overweegt dat het terreinoppervlak aanzienlijk onder de in het Besluit m.e.r.

opgenomen criteria blijft en er evenmin aanleiding is om te oordelen dat niettemin een vormvrije m.e.r.-beoordelingsprocedure had moeten worden doorlopen. Daaruit lijkt te kunnen worden afgeleid dat aan de overweging dat het project geen oppervlakedelfstoffenwinning tot doel heeft, geen doorslaggevende betekenis toekomt. Als een project niet valt onder een projectcategorie uit kolom 1 van onderdelen C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r., zou immers niet meer sprake kunnen zijn van een mogelijk m.e.r.- (beoordelings)plichtig project. Uit meer recente uitspraken ontstaat langzamerhand een ander beeld. Zo stond de m.e.r.-plicht voor een ontgronding die natuurontwikkeling tot doel had in ABRvS 16 maart 2016, nr.

201409664/1/R4, ECLI:NL:RVS:2016:733, helemaal niet ter discussie. Er was immers al een MER opgesteld.

In de zaak ABRvS 1 oktober 2014, nr.

201308398/1/R4, ECLI:NL:RVS:2014:3546, «JM» 2014,154, m.nt. Wagenmakers, *MenR* 2015/22, lag dat anders. Hier was sprake van het uitzonderlijke geval dat de aanvrager voor de vergun-

ning het niet terecht vond dat hij een MER moest opstellen. Het ging om de uitbreiding van een ontgronding met ongeveer 18 ha, in EHS-gebied en in de nabijheid van het Natura 2000-gebied Drentsche Aa. Het college van gedeputeerde staten van Drenthe had besloten de ontgronding aan te merken als een activiteit waarvoor een MER moet worden gemaakt. De enkele ligging in EHS en nabij een Natura 2000-gebied rechtvaardigde volgens appellant niet dat een MER moet worden opgesteld. Ook vond hij dat het college in het besluit had moeten meewegen dat er 36 ha. natuur zal worden ontwikkeld.

Gelet op de ligging in en nabij gevoelig gebied en op de door de activiteit veroorzaakte ontbosing in de EHS, acht de Afdeling het redelijk dat het college beslist heeft dat de beoogde activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Een MER is daarom de aangewezen manier om de milieugevolgen op een zorgvuldige wijze te kunnen beoordelen. De ontwikkeling van nieuwe natuur doet volgens de Afdeling niet af aan het feit dat de voorgenomen ontgronding belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben.

In ABRvS 19 december 2012, nr. 201109052/1/R2, ECLI:NL:RVS:2012:BY6766, «JM» 2013/25, m.nt. Van Velsen, *AB* 2013, 97, stond niet ter discussie of de ontgronding onder het Besluit m.e.r. viel, terwijl de winningslocatie na de beëindiging van de zandwinning voor natuurontwikkeling en recreatie dient. Het argument van de gemeenteraad dat niet alle gronden zullen worden ontgrond en dat daarom moet worden gerekend met de uiteindelijke oppervlaktes van de waterplassen die zullen worden gerealiseerd gaat volgens de Afdeling niet op, omdat de bestemmingsplanregels deze beperking niet geven. Er moet worden uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden en niet slechts van de oppervlakte van gronden waar uiteindelijk de recreatieplas zal worden gerealiseerd.

Ook verdient het arrest van het Europese Hof van Justitie van 3 juli 2008, nr. C-215/06, hier vermelding. Het betrof hier de oprichting van het grootste windturbinepark in Ierland en in Europa, waarvoor turfwinning in het gebied en de aanleg van wegen noodzakelijk was. Het Hof oordeelt: "Uit deze door Ierland onweersproken gegevens volgt dat de locatie en de omvang van de geplande winning van turf en delfstoffen en wegeaanleg alsmede de nabijheid van een ri-

vier bij de locatie concrete kenmerken vormen, die aantonen dat deze projecten, die niet kunnen worden gescheiden van de installatie, moesten worden geacht aanzienlijke milieueffecten te kunnen hebben en dus op hun milieueffecten moesten worden beoordeeld". Het Hof vervolgt: "Het doel van een overeenkomstig de vereisten van richtlijn 85/337 verrichte milieueffectbeoordeling is namelijk, op passende wijze te komen tot een identificatie, beschrijving en beoordeling van de directe en indirecte effecten van een project op factoren als de fauna en flora, de bodem en het water alsook op de interactie tussen deze verschillende factoren. In casu moet worden geconstateerd dat de milieueffectrapporten die in casu zijn overlegd bepaalde leemten bevatten en met name niet ingaan op de vraag van de bodemstabiliteit, die nochtans essentieel is waar het gaat om voorgenomen graafwerkzaamheden". (r.o. 103 en 104).

In de onderhavige uitspraak betreft het een ontgroning met een oppervlakte van 53,4 ha. Dat het hier een functionele ontgroning betreft die uitsluitend tot doel heeft natuurontwikkeling te creëren is evident. De Afdeling merkt in overweging 3.1 op dat in onderdeel C, categorie 16.1, van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna: bijlage Besluit m.e.r.) onder meer als activiteit **de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem isaangegeven** in het geval de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 25 hectare of meer. Daaruit zou kunnen worden afgeleid dat de Afdeling een doorslaggevende betekenis toekent aan de winning van oppervlaktedelfstoffen. Maar de tekst in onderdeel C categorie 16.1 is ruimer: Het gaat onder meer om wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouw mijnen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem. De relevante activiteit voor een MER is derhalve de **ontginning vandagbouw mijnen met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen**. Doorslaggevend is derhalve de vraag of functionele ontgrondingen waarbij geen oppervlaktedelfstoffen worden gewonnen, zoals in deze uitspraak het geval is, onder de omschrijving van 'ontginning van dagbouw mijnen' valt.

Niet ter discussie staat ons inziens dat ook functionele ontgrondingen in de open grond plaatsvinden en tot dagbouw mijn moeten worden gerekend. Daar komt nog bij dat de Europe-

se richtlijn kortweg spreekt over 'steengroeven en dagbouw mijnen', zonder het woord ontginning te gebruiken. Centraal staat bij de m.e.r.-plicht het in kaart brengen van de gevolgen voor het milieu. Beide vormen van ontgrondingen kunnen milieueffecten tot gevolg hebben.

Daarbij is de winning van oppervlaktedelfstoffen – "waaronder moet worden begrepen" – één van de vormen van dagbouw mijnen. Wij zijn dan ook van mening dat, gelet op de Europese M.e.r.-richtlijn, geen onderscheid mag worden gemaakt tussen functionele ontgrondingen en ontgrondingen ten behoeve van de winning van oppervlaktedelfstoffen.

De Afdeling gaat echter niet inhoudelijk in op haar eerste opmerking over 'de winning van oppervlaktedelfstoffen', en overweegt vervolgens dat uit het Besluit m.e.r. noch uit enig ander wettelijke bepaling volgt dat voor het antwoord op de vraag of een MER moet worden gemaakt het doel van de activiteit van belang is. De Afdeling neemt daarbij in aanmerking dat de strekking van het Besluit m.e.r. is dat eventuele aanzienlijke milieugevolgen van een activiteit in kaart worden gebracht. Hiermee kunnen wij volledig instemmen. Deze redenering sluit aan bij de jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie. Het is vaste jurisprudentie dat de bepalingen die de werkingssfeer van de M.e.r.-richtlijn bepalen ruim moeten worden uitgelegd, omdat het doel van de richtlijn (een hoog milieubeschermingsniveau) anders niet kan worden bereikt (zie Kraaijeveld, HvJ EG 24 oktober 1996, C-72/95, AB 1997, 133, nt. Backes).

Hetzelfde geldt overigens voor de Smb-richtlijn (over plan-m.e.r.). Dit is recent nog bevestigd in Windmolens Waals Gewest, HvJ EU 27 oktober 2016, C-290/15, m.nt. Hoevenaars opgenomen in deze aflevering van JM onder «JM» 2017/12. Dit betekent dat een onderscheid dat in sectorale regelgeving wordt gebruikt (in dit geval functionele versus niet-functionele ontgrondingen) maar niet rechtstreeks uit de categorieomschrijving van de bijlage bij de M.e.r.-richtlijn en (via implementatie uit) het Besluit m.e.r. volgt, geen rol mag spelen bij de vraag of een m.e.r.- (beoordelings)plicht bestaat. Een vergelijkbare discussie speelde bij de vraag of nuttige toepassing van afval ook onder de categorieomschrijving van 'afvalverwijderingsinstallatie' in de zin van de M.e.r.-richtlijn valt. Nu de M.e.r.-richtlijn het onderscheid tussen nuttige toepassing en

verwijdering van afval niet maakt, mag dit ook geen spelen bij de vraag of een m.e.r.- (beoordelings)plicht bestaat. Zie hierover verder ABRvS 16 november 2016, nr. 201508301/2/A1, ECLI:NL:RVS:2016:3057, m.nt. Van der Meulen en Wagenmakers, opgenomen in deze aflevering van JM onder «JM» 2017/1.

Is het doel van de initiatiefnemer dan nooit van belang bij de vraag of een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt? Jawel, maar alleen als de beoordelingen van de richtlijn daar expliciet op ingaan. In het geval van boringen is daar bijvoorbeeld sprake van. In HvJ EU 11 februari 2015, nr. C-531/13, ECLI:NL:2015:XX:129, «JM» 2015/53, m.nt. Wagenmakers, oordeelde het Hof dat een exploratieboring per definitie voor commerciële doeleinden wordt gedaan. Dat zou slechts anders zijn als de boring voor wetenschappelijke onderzoek wordt gedaan en niet ter voorbereiding van een economische activiteit.

Concluderend valt op dat de Afdeling in het verleden niet altijd duidelijk is geweest of het doel van de ontgroning relevant is bij de beoordeling of een activiteit m.e.r.- (beoordelings)plichtig is. De onderhavige uitspraak en die van het Europees Hof over het Ierse windpark zijn duidelijker: projecten die aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben moeten op hun milieueffecten worden beoordeeld. Dit verdraagt zich niet met het standpunt van het college van gedeputeerde staten dat het oogmerk of doel van de activiteit van doorslaggevend belang zou zijn bij de vraag of een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt.

H.S. de Vries en G.A.J.M. Hoevenaars